

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetés:

Helyben:	Vidéken:
Egy hóra 30.000 K	Egy hóra 36.000 K
Három hóra 90.000 K	Három hóra 108.000 K
Egyes szám köznap 1200. vasár- és ünneppon 2000 K	

Felelős szerkesztő és tartalomjegyzős:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.

Megjelenik ünnepnap utáni napot kivéva minden nap

A választójogi javaslat a leggondosabban ügyel a választások tisztasága felett.

Nem tűrik a visszaéléseket a névjegyzékek összeállítására körül. — Jövőre minden választó szelvényt ellátott szavazólapot kap. — A közigazgatási bíróság a választás eredményét korrigálhatja.

Az új választójogi javaslat nagy gondot fordít arra, hogy a választói névjegyzékek összeállítására körül névjegyzékek ne történjenek és hogy — alapos ok nélkül — senkit se lehessen a névjegyzékből kihagyni. Klónösen az ez elemi iskolai végzettség igazolása körül tett intézkedések könnyítik meg az eljárást, a mennyiben a bizonyítékokat az érdekeltek kérelmére, sőt egyes esetekben hivatalból is a központi választmány köteles megsejrezni. Hozzávéve ehhez az állampolgárság és a helybenlakás igazolása terén tett könnyítéseket és azt, hogy a névjegyzékek elleni felszólalások felett végső fokozat a közigazgatási bíróság dönt, nem hisszük, hogy a törvényjavaslat idevágó része ellen tárgyalás helyről kifogást tehetnek.

Még kevesebb joggal lehet kifogást emelni a választási eljárás szabályai ellen.

A törvényjavaslat ugyanis a leggondosabb körültekintéssel örködik a választások tisztasága felett.

Eltiltja a zászlókat, körmeneteket, izléstelen plakátokat és röpcédulákat, az etetést-itatást és a választás napján az alkoholt. E rendelkezéseken kívül van egy, amely a választás napján megelőző harminc napi időszak alatt korlátozza a pártgyűlések tartását. Eszerint pártgyűlés az említett időszak alatt csak akkor tartható ha azt négy helyben lakó választópolgár, ahelynek és időpontnak megjelölésével, legalább 24 órával előbb bejelenti.

Az ajánlásnál is utját kívánja vágni a törvényjavaslat a visszaéléseknek.

Jövőre minden választó szelvényt ellátott szavazóigazolványt kap.

Ezt a szelvényt a választó aláírásával és hivatalos pecséttel ellátva az ajánlási ivre kell majd felragasztani az illető ajánló neve mellé. Ezentul tehát könnyű lesz megállapítani azt, ha valaki több ajánlást ír alá, vagy ha valamelyik ajánlási iven olyan is szerepel, aki nem választható.

A választások tisztaságát őrzi a törvényjavaslatnak az a rendelkezése is, hogy az ajánlások felett, továbbá a szavazatok érvényessége tekintetében is a választási biztos, tehát független bíró dönt, aki a vá-

lasztás eredményének megállapításában is részt vesz.

A képviselőválasztások feletti bíráskodás szabályainál messzebbmenő tisztosítéka nem lehet a választás tisztaságának. Edig a bíráskodás joga megosztott a Curia és a képviselőház között. Ezentul a közigazgatási bíróság, tehát

közjogi bíróság lesz egyedüli fóruma a képviselőválasztások elleni panaszoknak.

A képviselőház maga csak abban az egyetlen esetben ítél a mandátum felett, ha már az igazolás után merül fel valami kizáró ok. Ezt természetesen egyhangúlag azok, akik a törvényjavaslatra általában kigyöt-bekát kiáltanak.

A reakciót kiáltó táborban nem

akarják észrevenni azt sem, hogy a törvényjavaslat milyen arányosan örködik afelett, hogy a tisztviselők pártpolitikai szempontból visszaéléseket ne kövessenek el.

És hogy az esetleges visszaélések szigorú és teljesen pártatlan elbírálásban részesüljenek, azt azzal garantálja a javaslat, hogy az ilyen esetekben megindult egyelmi eljárás eredménye előtt végsőfokon nem a miniszter, hanem a teljesen független közigazgatási bíróság fog dönteni. Akit igazán demokratikus szempontok vezetnek, az kétségek nélkül örömmel fogja üdvözölni ezt a rendelkezést.

Nem akarják észrevenni azt sem, hogy a törvényjavaslat milyen szigorúan büntet minden visszaélést, mulasztást, tulkapást, büncselekményt — különösen igaztást — ami a képviselőválasztással kapcsolatos eljárás egész tartama alatt előfordulhat.

Szóval, nem látnak meg az urak semmi olyan újítást, amely vagy jogkiterjesztést jelent, vagy pedig óvja a választások tisztaságát, zavartalanosságát, a köznyugalom.

A nemzetgyűlés mai ülése.

Megkezdték a sporttörvényjavaslat tárgyalását.

A testnevelési adót elfogadták.

A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg **Huszár Károly elnök.**

Napirend szerint következnek a Washingtonban tartott nemzetközi munkaügyi értekezlet által elfogadott nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslat.

Következik a nemzetközi munkaügyi szervezet 1923. évi értekezletén a munkások védelmét célzó törvények és rendeletek végrehajtásának biztosítására rendelt felügyeleti szolgálati szervezetnek általános elvei tárgyában elfogadott ajánlásokról a kereskedelmi miniszter jelentése.

Tamássy József előadó ismerteti a jelentést, amely felszólítja a kereskedelmi kormányt, hogy a szóbanlevő kereskedelmi szervezetről dolgozzon ki törvényjavaslatot. A nemzetgyűlés ki törvényjavaslatot. A nemzetgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadja.

Majd a testnevelési törvény kiegészítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására tér át a Ház. A javaslatot Petrovác Gyula előadó ismerteti, majd Klebelsberg kultuszminiszter szólal fel:

E törvényjavaslat tárgyalásánál igen könnyű a szerepe, meggyőződése szerint nem lehet nézeteltérés a tekintetben, hogy a testnevelés a nemzet érdeke. Amikor sportról beszélünk, nem szabad figyelmen kívül hagyni a testnevelés terjesztését és népszerűsítését. E célokat szolgálja a testnevelési alap, amelyből nyújtottak és nyújtanak az egyes sportegyesületeknek, segélyeket. Ezek a segélyek azonban ki is merítik az alapot.

pedig még igen sok feladat vár meg oldásra. Három nagy feladat megoldására nem áll megfelelő fedezet rendelkezésre. Az első feladat a nemzeti stadion felépítése, a második előkészületek az olimpiasztra, a harmadik pedig a testnevelési főiskola létesítése.

Nem kell külön hangoztatni azt, hogy stadionra szükségünk van. A jövőben el kell készülni az olimpiai kiküldetésekre is. A multban éppen az volt a baj, hogy tervszerű előkészítés hiányában nem tudtuk érvényre juttatni mindazokat az értékeket, amelyekkel rendelkezünk. Ezt a kérdést már most kell kezünkbe venni, hogy a legközelebbi olimpiaszon méltóan megállhassuk helyünket. A bevételek egy részét erre a célra kívánja fordítani.

A harmadik feladat a testnevelési főiskola létesítése. Hatalmas nagy testnevelési mozgalom, jó tornatanárok és testnevelési főiskola nélkül ezt nem lehet megvalósítani. Meg van a remény arra, hogy a testnevelési főiskola építkezések nélkül is megvalósulhat.

Vannak sportok, amelyek népszerűek és vannak, amelyek nem olyan népszerűek. Ez a sportok természetéből folyik, mert bizony egyes sportágak nem alkalmasak arra, hogy a közönség érdeklődését felkeltse. Viszont a magyar nemzet szempontjából valamennyi sport fontos. A mőtő tehát az, hogy a nagyobb sportágak hozzanak áldozatot a kisebb-ségek érdekében. Ma mindnyájan su-

lyos terheket viselünk és éppen ezért kéri a javaslat elfogadását.

Gschwindt Ernő bírálja a törvényjavaslat egyes rendelkezéseit, amelyek a sportra nézve aggályosoknak tart. Nézete szerint a testnevelési adó olyan horribilis, hogy ez lehetetlenné teszi majd a sport tovább fejlődését.

Majd kifogásolja, hogy az érdekeit feleket nem hallgatták meg. A kormány, nem tartja szükségesnek és fontosnak a nemzeti stadion felépítését, mert egyrészt Budapest az olimpiasztr csak 1930-ban tartják meg másfelől pedig nem rendelkezünk olyan pályákkal, amelyek olimpiai célokra is alkalmasak. Az olimpiai kiküldetésekre tavaly elegendő volt az a 10 százalékos adó, amelyet a sportegyesületek önként kivetettek önmagukra, felesleges tehát a kormány ilyen óriási összegeket elvonni erre a célra. A testnevelési főiskola céljaira szívesen hajlandó áldozatokra, de az áldozatok mértékével nem ért egyet. Egyébként a javaslatot az első szakasz kivételével általánosságban elfogadja.

Budai Dezső: Nagyon fontosnak tartja a javaslatnak azt részét, mely a kultuszminiszternek felügyeleti jogot biztosít. Erre szükség van már azért is, hogy az egyesületek belső perpatvarának véget vethessen. A javaslatot elfogadja.

Petrovác Gyula előadó válaszul Gschwindt Ernő felszólalására megcáfolja azt az állítást, hogy itt horribilis adókvetésről van szó, hiszen a legmagasabb adó sem éri el azt 10 százalékot, amelyet az egyesületek önmagukra kivetettek, az egyesületek saját bevallása szerint a kiadásai a jövedelem 10 százalékát alkotják.

Emellett valóban elenyésző csekély az a 8 százalék, furcsának tartja azt is, hogy valaki a magyar nemzeti stadion felépítése ellen állást foglaljon. Minden magyar sportférfi vágyainak ideálja ez a nemzeti stadion, amely szükséges azért is, hogy legyen érdektelen közsport központ amely nem szolgáltatja ki a gazdag pályatulajdonosoknak a kis egyesületeket.

A Ház ezután a javaslatot általánosságban s részleteiben is egyhangúlag elfogadja.

A nemzetgyűlés ezután az appropriációs javaslat tárgyalására tér át.

A javaslat egyes rendelkezéseit **Temesváry Imre** előadó ismerteti. Ernszt Sándor a következő felszólaló.

Ha a bizalom szempontjából nézzük az appropriációs javaslatot, akkor elfogadja, mert bizalommal viseljük a kormány iránt. Lehetnek kisebb kérdések, amelyekkel nem ért egyet, de mikor a nemzet vezetéséről és a nemzet érdekeiről van szó, akkor kisebb alárendelt kérdéseket félre kell tenni és csak a nagy, a legfontosabb döntő irányítást kell nézni és aszerint határozzuk el magunkat, vajjon a kormány iránt bizalmat fejezzünk-e ki vagy nem.

Behatóan foglalkozik az ország gazdasági és pénzügyi helyzetével. Mindenekelőtt az inflációról emlékezik meg. Ez volt a pénzügyi és gazdasági szempontból az egyik legveszedelmesebb és legszörnyebb korszak. A legszörnyebb katasztrófától sikerült megmenteni az országot az infláció megszüntetésével.

Foglalkozik ezután a szállítás problémájával. Rámutat arra, hogy Ausztriában a szállítás következté-

ben igen sok üzem beszüntette működését és igen nagy a munkanélküliség. Attól fél, hogy mi is ilyen helyzetbe kerülünk. Lengyelországban is, amely részint külföldi kölcsönrel, részint saját erejével próbálta önmagát szanálni kétségbeesítő állapotok vannak. Félt, hogy nálunk is ilyen állapotok lesznek. Igaz, hogy Lengyelországban nagy hadsereg van, de nálunk nagy tisztviselői kar van, amely bennünket is hasonló helyzetbe hozhat. Ezzel szemben rámutat a német szanálás hatalmas eredményeire.

Rátérve a magyar szanálásra kifejti, hogy mostani pénzügyi és gazdasági életünk szempontjából borotva élen állunk. Ha nem fogunk teljes erővel és figyelemmel minden eszközt felhasználni gazdasági életünk teljes és tökéletes rendbehozására, akkor könnyen lehet, hogy a szanálás nem fog sikerülni és akkor a nemzet nemcsak egy illúzióval lesz szegényebb, hanem rettentés helyett be fog kerülni. Gazdasági életünket kell elsősorban rendbehozni. Rendezni kell az aranyérték kérdését és a valorizáció kérdését is. Ezután helypolitikai kérdésekkel foglalkozva kijelenti, hogy csak olyan választójogot fogadhat el, amely megfelel a nemzet érdekeinek, de biztosítja a választás szabadságát, amely kiküszöböl minden erőszakot, jöjjön az akárhonnan.

Végül külpolitikai kérdésekre tér át. Nézete szerint külügyi képviselőink nem állanak mindenütt hivatásuk magaslatán. Nagyon sajnálja, hogy egymásután jönnek olyan külügyminiszterek, akik ennek a teremnek atmoszféráját nem ismerik valóságossággal összetörve állunk itt és várjuk a jobb időket, ahelyett, hogy összekötéseket keressünk. Gondol itt elsősorban Lengyelországra. Azt hiszi, hogy könnyen lehetne összeköttetést találni Varsó és Budapest között. Összeköttetést kell keresni Bolgáriával és Németországgal is. Végül az orosz szovjet szerződés kérdéssel foglalkozik ezt a szerződést erkölcsi szempontból és más szempontból is igen veszedelmesnek tartja. A javaslatot elfogadja. Az elnök ezután a vitát megszakítja a napirendi javaslatot tesz. A legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 óra kor lesz, amelynek napirendjén szerepel a ma elfogadott törvényjavaslatok harmadszori olvasása, az appropiació javaslat folytatolagos tárgyalása és végül a mentelmi bizottság jelentései.

Az ülés 2 óra után ért véget.

Mennyit fizet Debrecen közönsége adóban?

Február hó eredménye.

Lánczy Gyula pénzügyigazgató tegnap a közigazgatási bizottság elé terjesztette azt a statisztikai kimutatást, amely feltárja, hogy Debrecen közönsége február hó folyamán mennyit áztetett adóban. E szerint: Államforgalmi adó bélyegben befolyt 18.899.000 K. készpénzben 413.823.005 K. Forgalmi adó bélyegben 1.560.302.500 korona. Fényüzési adó 247.534.983 K. Helyi adókban 1.900.034.741 K. Helyi adóbevételekben 944.377.500 K. Vegyes illetékekben 94.797.025 K. Határvámjövőkben 3.540.026.400 Korona. Egyenes adó aranykoronában 175.732 K. Kincstári haszonrészesei szüntén aranykoronában 104.872 ezer 23 korona.

Székely Csaba úr em Kossuth-u. 22.

A **Baksör** csapolást a **Sambrinus** már megkezdte.

Ausztria leghatmasabb iparüzeménél megbukott a szocialista termelési rendszer.

Csufult megbukott a szocialisták kezén Ausztria legnagyobb ipari vállalkozása. Néhány év alatt tönkretették a bécsi arzenálból átszervezett Österreichische Werke G. A. egész üzemét. 46 milliárd korona az adóssága. Mentő akció indult a hitellezők kielégítésére. A szocialisták termelési rendszere megbukott a gyakorlatban. A munkások ezreit megfosztották kenyerről. A mentési akció sikere esetén is csak je-

lentéktelen vállalatát zsugorodik össze Ausztriának egykor leghatmasabb ipari üze, amely alig kéne néhány száz munkást foglalkoztatni. A szocialista munkások megtanulták, hogy mit jelent a valóságban a szocialista gazdasági rendszer. Aranyhegyeket ígértek nekik és végül a munkások ezreit bocsátották el, hogy néhány százat megtarthassanak. Ez a szocialista termelési rendszer a valóságban.

A debreceni ipar és kereskedelmi kamara értesítése a kereskedők számára.

Megjelent a behozatali kérelmek letelezéséről szóló rendelet.

A hivatalos lap március 4-iki száma egy rég várt rendeletet közöl. Ismeretes ugyanis az hogy a kereskedők és iparosok körében nagy elkeseredést váltott ki a december és január hónapok folyamán evors egymásutánban kézbesített fizetési meghagyások tomege, amelyek az 1922. 1923. év folyamán bevitt kérelmek megleletéről szólottak s összegükben is igen jelentős, néhol az évi evrens adók összegét is meghaladó terhet jelentettek.

A kereskedelmi és iparkamara is annak idején előterjesztéssel fordult a pénzügyminiszter urhoz és kérte a panaszt orvoslását. A most megjelent 31.800-1923 P. M. számú rendelet az 1923. évi március 1. és 1924. évi augusztus 31-ike között bevitt kérelmeknél a következők közzétételét teszi:

A felemelt illeték nem fizetendő, hanem a fizetési meghagyásokban feltüntetett evszeres összeg az, amit be kell fizetni a fizetési meghagyás kézbesítését követő 30-ik napról a befizetés napjáig számított évi 12 százalékos késedelmi kamattal evüvtt 1925. évi április hó 15-ig.

A késedelmi kamat az evszeres illeték összeg után számítandó. Ha valaki az evszeres illeték összegét késedelmi kamattal evüvtt igy befizeti a megjelölt időpontig, hanem is élt jogorvoslattal, vagy ha jogorvoslattal élt is, de

azt visszavonta az afölött való iogerős határozat előtt, akkor a még be nem fizetett felemelt illetéke hivatalból törlik.

Ha valaki 1923. évi március hó 15-ike után is kap fizetési meghagyást, akkor az evszeres illeték összeg és késedelmi kamatiának befizetési határideje a fizetési meghagyás kézhezvételétől számított 30 nap.

A mostan tárgyalás alatt levő felebbvezéknél a pénzügyigazgatóságok egy közben szóló vézzéssel értesítik a felebbzöt, hogyha az evszeres illetéket és az esetleges késedelmi kamatot az értesítéstől számított 30 napon belül befizetik és urvanezen határidőn belül felebbzésüket nem tartják fenn, akkor a felebbzést visszavontnak fogják tekinteni. Ha nem nyilatkozik, de nem is fizet, ugy felebbzését érdemi elbírálás alá fogják venni.

Az 1924. szeptember 1. és 1924. évi december hó 31-ike között bevitt kérelmeket azon a címen, hogy nem megfelelő értéket vallott be folvamodó, leletezni nem lehet.

Bár a pénzügyminiszter ur döntése az anvai igazságnak nem mindenben megfelelő, hanem a kompromisszumos utián áll, mégis alkalmas arra, hogy a kereskedők és iparosok körében, különösen pedig a textilzakma körében megvívást teremtsen.

A heveny fertőző betegségek enyhültek Debrecenben.

A tiszti főorvos jelentése Debrecen közegészségügyéről. — Nagy vízállás két debreceni telepen.

Dr. Tódos Kálmán tiszti főorvos, a város közigazgatási bizottsága elé az alábbi jelentést terjesztette be Debrecen közegészségügyi viszonyairól:

A közegészségi viszonyok február hónapban javultak, a halálozások száma csökkent, a természetes szaporodás 66. A heveny fertőző betegségek kevésbé számmal mutatkoztak. Figyelmet érdemel a múlt ősz óta állandóan nagyszámú hasihagyamazások jelentékeny alábbszállása.

Előfordult vöheny 7, kanyaró 3, ronsolótörök 3, számarhurut 5, hastífusz 6, bárányhimlő 10, gyermekágyi láz egy esetben.

Halállal végződött toroklob 1, számarhurut 2, hostífusz 3, gyermekágyi láz 1 esetben. A gümökóros halálozások, mint minden tavasszal,

megszaporodtak, amint megfognak szaporodni a szociális és egészségügyi viszonyok javulásáig.

A tiszti orvosok jelentése szerint a házházi-uton olyan szemetet raktak le az utfélen, amelyekben sok elhasznált sebészeti kötszer is volt; nem különben sok szemet volt a Péterfia-utcai temető árkában. Mind-azt bejelentette az előjárásának.

A Bihari és Wolaffka-telepen az esőzések óta nagy vízállás mutatkozik.

Az egyetem részére átengedett városi közkórházban a gyermek-klinika kiköltözése után két pavilon megüresedett. Ezeket nem használták betegek elhelyezésére állítólag azért, mert a kultuszminiszter költség és fedezet híján nem engedi meg.

Miután az igy megtérült 80-100 betegágyat rendelkezésétől elvonták, amig fenn áll ez a helyzet, napról-napra utasítják vissza a betegeket a helyhiánya miatt a közegészségügy nagy ártalmára.

A tiszti főorvos ezt az ügyet jelentette a polgármesternek.

A tiszti főorvos jelentésének felolvasása után Dr. Vásáry István főjegyző szólott:

— A kórházakat nem azért tartjuk, hogy a baktériumokat onnan kiszóráják és terjesszék.

Dr. Tüdös: Ezt én jelentettem a közigazgatási hatóságnak. Jelen van itt a közigazgatási hatóság feje, — neki módjában áll nyilatkoznia arról: milyen intézkedést tett.

Dr. Vass Károly nyomban felállt és tájékozással bejelentette, hogy a közigazgatási hatóság átiratban kereste meg a belklinikát, hogy a kihányt szemetet takarítsák el nyolc nap alatt. Ez most van lejárvóban.

Dr. Tüdös: Ami a volt városi közkórházban felszabadult két pavilon ügyét s a betegek visszautasítását illeti, erről a polgármester urnak tettem jelentést.

Dr. Magoss György polgármester ezután előadja, hogy a közkórház átengedésekor három millió aranykoronát adtunk s akkor megnyugtató nyilatkozatot kaptunk, hogy a közkórházat fenn fogják tartani és semmi akadályja sem lesz a betegek további elhelyezésének. Most hogy ott két pavillon felszabadult, azt nem a napról-napra jelentkező betegek számára használják, hanem értesülésünk szerint lakásnak, amennyiben oda segédorvosokat költöztették be. Én a magam megteszem, de kívánatos volna, hogy a közigazgatási bizottság is tegye meg s írjon fel a kultuszminiszterhez, hogy a két pavillont a napról-napra jelentkező betegek elhelyezésére használják fel.

A közigazgatási bizottság ily értelemben hozott egyhangú határozatot.

Milyen idő várható.

Hazánkban a hőmérséklet a megélénkült északkeleti szelek folytán erősen süllyedt és ma reggel mindennél a fagypont körül van. Az eső, amely általános volt, havazásban ment át, de mérhető hóréteg csak Salgótarjánon volt (2cm.) A csapadék több helyen meghaladta a 10 mm.-et és a legnagyobb volt Hala-son 27 mm. Hőgyésen 20 mm.

Időjárás: Változó, hűvös és szeles idő, gyenge éjjeli fagyokkal és egyelőre még sok helyütt csapadékkal.

Hirdetmény.

Haidudorogi Takarékszövetkezet haidudorogi bei, cég közvülése elhatározta az intézet felszámolását. Ez okból az 1875. XXVII. t.-c. 24. §-a alapján felhívjuk a társaság hitelezőit, hogy követeléseiket a szövetkezetnél jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított 6 hónap alatt jelent- sük be és érvenyesítsük a fenti törvény- szakaszban foglaltak következményének terhe alatt.

Haidudoroz, 1925. március 4. Az igazgatóság.

Gyógyszerészeti és kereskedelmi **Dobozok**, minden változatba készülnek. DAVIDHAZY KALMAN könyvtárosa és dobozgyár r.-t.-nél, DEBRECZEN, FÜVÉSZKERT-U. 9.

A debreceni m. kir gazdasági akadémia és a Magyar magtenyésztési részv.-társ. nemesített gazdasági és konyhakerti **vetőmagjai** Csanak József K. Rt. Telefon 70. fűszerüzletében kaphatók.

Fényesen sikerült a vendéglős bál.

A szokásos fényes külső keretek közt zajlott le tegnap este a debreceni vendéglősök szezon záró bálja. Az Arany Bika diszterme fényárban uszott. A pódiumot délszaki növények díszítették gazdagon.

A lépcsőn fehér ruhában öltözött pincértanulók állottak sorfalat és az érkező hölgyeket szolgálatkész rendezők vezették fel a táncterembe.

A bálterem emeleti emelvényén a katonazenekar helyezkedett el, míg a földszinti emelvényen a híres primás, Magyar Imre bandája volt.

Féltizenegy órakor a katonazenekar indulója mellett díszes menetben vonultak fel a párok és nyitották meg a bált. Így Németh Nándor—Molnár Lajosnéval, Szathmáry Zoltán—Németh Nándornéval, Rosenbergsz. Sándor—Harsányi Sándornéval, ifj. Dallmann Ferenc—Diósy Árpádnéval, Diósy Árpád—Köszner Józsefnéval, id. Dallmann Ferenc—Gazdag Józsefnéval, Lókody Sándor—Dallmann Ferencnéval, Gazdag József—Kemény Jánosnéval, Szegedi Vilmos—Ring Ferencnéval, Ring Ferenc—Szegedi Vilmosnéval, K. Kovács József—Fischer Jenőnéval, Fischer Jenő—K. Kovács Józsefnéval.

A katonazenekar elhallgatott, Magyar Imre rázendítette: „Jaj de magas ez a vendégfogadó” kezdetű régi jó csárdás nótát. A párok táncra állottak fel és kiválóan virradatig a legjobban hangulatban mulattak a debreceni vendéglősök.

A bálon megjelent hölgyek névsorát a következőkben sikerült feljegyeznünk:

Urasszonyok: Kemény Jánosné, Györi Lajosné, Marx Jánosné, Ring Ferencné, Németh Nándorné, vécei Nagy Endréné, Kovács Jánosné, Neumann Sándorné, Muraközy Kálmáné, öz. Nagy Antalné, Szegedi Vilmosné, Hegedüs Mihályné, Berzéki Jánosné, Titonelli Mklósné, Tar Istvánné, Rólich Edéné, Horváth Károlyné, Tóth Béláné, Nagy Mihályné, Barcsa Andrásné, Molnár Lajosné, Csócsits Lajosné, Szabó Károlyné, Juhász Istvánné, Csiba Gáborné, Auer Kálmáné, Engel Árminné, Kisvárdai Fischer Jenőné, King Ferencné, Bihari Lajosné, Vecsernyés Ernőné, Fehér Istvánné, Boross Mihályné, Varga Gáborné, Pávay Józsefné, Harsányi Sándorné, Szombathy Józsefné, Kovács Józsefné, Márton Lajosné, Fischer Jenőné, Róth Lajosné, Szura Andrásné, öz. Szabó Ferencné, Berzéki Jánosné, Hegedüs Mihályné, Diósy Árpádné, Dallmann Ferencné, Cserendi Jenőné, öz. Kerekes Andrásné, Pónik Lajosné, Siket Lajosné, Gömör Menyhértné, Rosenbergsz. Dezsőné, Rosenbergsz. Sándorné, Fülöp Istvánné, Papp Sándorné, Sós Sándorné, Köszner Józsefné, Holló Imréné, Zsolnai Mártonné, Breier Józsefné, Szabó Károlyné, Bernardin Jánosné, Papp Sándorné, Nagy Mártonné, Papp Lászlóné, Eisenberger Dezsőné, Pacsók Lajosné, Neumaier Jánosné, id. Szabó Miklósné, Hegedüs Antalné, Bíró Tamásné, Németh Ambrusné, Weisz Ignázné, Schwartz Józsefné.

Urleányok: Papp Eszti, Marx Margit, Marx Jolán, Kállay Mariska, Szöke Ilonka, Tóth Margit, Szabó Piri, Szabó Ilus, Bothos Manyi, Kardoss Sándorné, Bakó, Anna, Erdélyi Rózsika, Neumann Rózsika, Kohn Irénke (Nyiregyháza), Horváth Erzsike, Nagy Rózsika, Hegedüs Gizella, Titonelli Mariska, Barkó Juliska (H-bőszörmény), Zolnay Ilonka, Bőszörményi Mancsi, Czinege Ilonka, Barkó Mariska, Kiss Irén, Szöke Ilona, Kállai Mariska, Vecsernyés Mariska, Fehér Zsuzsa, Fehér Eszter, Fehér Mancsi, Harsányi Margitka, Harsányi Imuska, Tolvaj Bőzsike, Gazdag Bőzsike, Nánassy Margit, Grünfeld Margit, Hegedüs Gizella, Sturm Évi, Gömöri Bőzsike, Kovács Amália, Sós Kató, Hegedüs Piroska, Birt Mariska, Birt Klári, Weisz Sütika.

A kormány az összes tisztviselők részére előleget sürget.

Az előleg a havifizetés hetvenöt százaléka.

Budapest, márc. 5.

A minisztertanácsnak 1925 február 20-án tartott ülésében hozott határozata alapján a kormány az 1925 évi 1400. M. E. számú rendeletéből az állami közigazgatásnál alkalmazott összes tisztviselők és nyugdíjra jogosított állást betöltő egyéb alkalmazottak, valamint a honvédség, vámország, folyamország, havidíjasai és altisztjei, továbbá a csendőrség és rendőrség tagjai részére, akik 1925 március elsején tényleges szolgálatban állottak,

előleget engedélyezett. Az előleg összege az érdekeltek részére az 1925 évi március elsején járt egy havi fizetésnek (havi díjnak, havi zsoldnak) 75 százaléka. Az előleg két egyenlő

részben kerül kifizetésre és pedig első részlete 1925 március 15-én, második részlete pedig május hó 15-én.

A vármegyei tisztviselők és egyéb alkalmazottak, az Országos Munkásbiztosító Pénztár alkalmazottai, valamint a fizetést kiegészítő állami segélyben részesülő tan alkalmazottak szintén részesülnek előlegekben, az utóbbiak azonban csak kisebb összegekben, minthogy az államkincstár csak egy része terheli az illekekeknek.

Nem részesülnek az előlegekben az nyugdíjasok, özvegyek és árvák, továbbá az állami üzemeknek alkalmazottai, valamint a községi és városi alkalmazottak.

A kereskedelmi és iparkamara felterjesztése az adóbevallásokról szóló rendelet egy sérelmes pontja ellen.

A kereseti adó, továbbá a jövedelem és vagyonadó bevallások tárgyában megjelent 1900—1923. számú rendelet 7-ik §-ának 4-ik bekezdése a következőket mondja:

„Az az adózó, aki gazdasági (üzleti) évét szeptember 30. előtt zárja le, az 1924. naptári év adóköteles jövedelme alapján adózik”.

Minthogy ez a pont ellenkezik az általános kereseti adóról szóló 1922:XXIII t.c. 10-ik §-ának 4-ik bekezdésével, amely általános elvül azt mondja ki, hogyha az üzem gazdasági éve a naptári évvel nem azonos, az adót az adóévet megelőző naptári évben lezárt gazdasági (üzleti) év eredménye alapján kell kiutalni s minthogy ugyanezt mondja ki a jövedelemadóról szóló 1920:XXIII. t.c. 11-ik §.

A kamara felterjesztést intézett a pénzügyminiszter úrhoz, hogy a régi és a törvénynek is eszedül megfelelő rendet állítsa vissza.

Nagyon sok vállalat van ugyanis, nemcsak a nagyok hanem a kicsinyek között is, amelyek épuzó az év közepén záriák üzleti évüket, mint ahogy az állam is háztartási évét a naptári év közepén zárja. Ezeknek a vállalatoknak a jelenlegi rendelet szerint tört üzleti évek eredményei alapján kellene adóköteles jövedelmüket bizonyítaniok, amely bizonyítás az adózókra nézve egyfelől külön s nehezen elvégezhető munkát jelent, másfelől pedig nem is lehet olyan pontos, mert hiszen a 1900-as rendelet csak február 1-én jelent meg s így a le-

hetőségét is elzárta annak, hogy azok az adókötelesek, akiknek üzleti éve nem a naptári évvel egyeztetve zárukt, december 31-én lezárt és mérleget készíthetnek, mert hiszen december 31-én ilyen rendeletről senki sem tudott és tudhatott.

Az 1900—1925. számú rendelet 7-ik §-ának 4-ik bekezdése annál inkább nagyobb zavart okoz, mert nem rendelkezik egyáltalán arról, hogy „az 1924. naptári év adóköteles jövedelmét” mily módon kell igazolni, illetőleg megállapítani.

Az olyan adózó, aki üzleti évét pl. június 30-án zárja, nem is rendelkezik egyéb adatokkal, mint a zárás megelőző üzleti év (12 hó) eredményének adataival.

Feltéve, de meg nem engedve, hogy mérleget 1924. december hó 31-én mégis el tudja készíteni, hogyan szeparálja a június 30-án elkészült mérlegének adatait 1923. és 1924. évekre, amikor a korona érték eltolódások és átszámítási kulcsok sokféle variálódása még hivatalos szakmatematikusokat is nehéz feladat elé állítana?

Ebben az esetben is azonban még mindig válasz nélkül marad az a kérdés, hogy mi történik az 1923. évről áthozott hat hónap adóalapjával. Amennyire lehetetlenség az, hogy a kincstár ennek a hat hónapnak az adóalapját elengedje, éppoly lehetetlen, hogy evv adóköteles egyszerűen 18 hónap eredménye után adózzék.

Drámai jelenetek Leirer és védőjének találkozásán.

Az öreg esküdözve hangoztatja ártatlanságát. — Husz milliós jutalmat tűzött ki a gyilkos nyomravezetőjének.

Drámai jelenetek játszódtak le Leirer Lőrinc és védőjének találkozásában. A zöreg Leirer esküdözve hangoztatja ártatlanságát. Azt mondja, hogy rajongásig szerette gyermekeit, különösen Amáliát. 20 millió korona jutalmat tűzött ki a gyilkos nyomravezetőjének.

Munkatársunknak alkalma volt beszélgetni dr. Sándor László volt főkapitánnyal, aki a következőket mondotta a szenzációs bűnügyről: Leirer Lőrinc védelmét hozzátartozóinak kérésére tegnap vállaltam el. Engem — mondja Sándor László dr. — bármennyire ismerem is, a régi idők szenzációs bűnügyeit, egy kissé meglep az a feltűnően önzertesen viselkedés, amelyet az öreg Leirer Lőrinc tanúsít. Természetesen az ügy érdemi

részéről határozott véleményt én sem tudok adni, mert hiszen senki sem át bele Leirer Lőrinc lelkébe. Annyi tény, hogy Leirer ellen ezideig semmiféle komoly tárgyi bizonyítékot nem sikerült produkálni,

azonban miután a perrendtartás úgy rendelkezik, hogy egy bűnügyben alapos gyanúok alapján előzetes letartóztatásba lehet helyezni a gyanúsítottat, a rendőrség perrendszerűen járt el, amikor Leirer Lőrinc letartóztatását fogatosította.

Munkatársunk ezután dr. Horváth Antal rendőrfőtanácsos véleményét kérte ki Leirer Lőrinc ügyében. A rendőrfőtanácsos a következőket mondotta:

— Leirer Lőrinc ellen tényleg vannak súlyos gyanúok. Nagyon

súlyos gyanúoknak látszik az a körülmény, hogy feltűnően emlékszik azokra a decembeti napokra, amelyeknek jóformán semmi közük sincs a december 22-iki tragikus eseményekhez, azonban éppen december 22-ére nem sikerült tökéletes alibit igazolnia. Ezt az alibit 3—4 megbízható tanuvallomással támasztja alá, akiket Leirer Lőrinc előzőn különböző szíveségekre kért, azonban kivétel nélkül mind december 22-én csak az esti órákra tudja alibiét bizonyítani. A rendőrség véleménye szerint azonban Leirer Amália meggyilkolása este 6 óra előtt történt. Rendkívül fontos momentum annak az újsághirdetésnek a vallomása, aki a Pester Lloyd esti kiadását bedobta a konyha ablakon. Ezt az újságpéldányt nem a konyhában, hanem a szobában találták meg. A rendőrség előtt ilyen formán kétségtelennek látszik, hogy valaki járt a szobában és ez a valaki az újságot bevitte a szalonba.

Igen fontos gyanúok még, hogy Leirer Lőrinc többször hangsúlyozta, hogy súlyos vesebaja van, holott kétségtelenül megállapították, hogy sohasem szenvedett vesebajban és egészségi állapota kifogástalan, legfeljebb azok a tünetek észlelhetők rajta, amelyek majdnem minden idősebb emberen tapasztalhatók. De ezenkívül még sok apróbb momentum merült fel, amelyek együttesen súlyos gyanúokat jelentenek.

Leirer Lőrinc ma délután fél 2 órakor magához kérte védőügyvédjét Sándor Lászlót, akivel közölte azt az óhaját, hogy minthogy az eddig lefolytatott rendőri nyomozás csak terhelő adatokat produkált ellene, arra kéri, bármennyi pénzbe is kerüljön, járjon el Krecsányi Kálmán volt detektívönöknel és kérje meg, vegye kezébe a Teréz-körtű rejtély ügyét és magánúton folytassa le a nyomozást.

Leirer Lőrincnek a Markó-utcai kir. ügyészség fogházába való átszállítása délután 3 órakor történt. A főkapitányságról ugyanabban az időben küldték át az ügyészségre azt a hatalmas aktacsomót, amely a Leirer ügyből támadt és amelyet most a vizsgálóbíró fog áttanulmányozni.

Ezzel az aktuálisan tulajdonképpen le is záródott a Leirer ügy a rendőrségen és Leirer Lőrinc további sorsa most már az ügyészségen fog eldőlni.

A rendőrség most már csupán annyiban foglalkozik az ügygel, hogy folytatólagosan még megvizsgálják mindazokat a nyomokat, amelyek még alkalmasak egyes adatok megvilágításához, hogy ezzel is lehetőleg közelebb jussanak az igazság felderítéséhez.

Az aranykorona mai árfolyama.

Budapest, márc. 5. Az aranykorona árfolyama tegnaphoz képest változatlan.

Megrendelésre különös gond Sebőknel

Elsőrendű, fényezett keményfa székek

120 ezer koronás gyári árban kaphatók KOVÁCS GYULA butorgyárában Darabos-utca 17. szám.

RALAPOK térfiaknak velour és flabóli FRANKEDZNEB megvásárlás mellett.

ok, készülnék kérésre DEBRECEN, T-U. 9.

Kiss Ferenc Debrecenben kezdte meg pályafutását

A Nemzeti színház nagy művészének debreceni estélye. Forgács Rózi, Marik Irén és Perczel Sári egy műsoron.

Nagy és általános érdeklődés előzi meg városzerte azt a magasszínű művész-estélyt, mely március 12-én, csütörtökön az Arany Bika dísztermében Kiss Ferencnek, a Nemzeti színház országos híru tagjának sokoldalú művészetét fogja megközelíteni a debreceni publikum előtt.

Kiss Ferenc karrierje a háború végén a Csokonai színház színpadáról indult el diadalutjára, hogy kivívja magának az egész országot megbecsülését és rajongását. Magasan ívelő pályája akkor jutott az országos dicsőség tetőfokára, amikor a Nemzeti színház igazgatója neki osztotta Herceg Ferenc kiváló darabjának, a Fekete lovasnak főszerepét. Azóta minden egyes színházi év meghozta Kiss Ferenc számára a maga nagy és felejtethetetlen sikereit. Az az egy-néhány esztendő, mely Kiss Ferenc kezdő éveit óta eltelt, művészi egyéniségét kifejlesztette és nevét már életében is a magyar színművészet hálhatatlanjai közé iktatta be.

A nagy érdeklődés, mely Kiss Ferenc debreceni előadását megelőző, méltó megnyilatkozása a közönség szeretetének. Az estély érdekességét nagyban fokozza a többi szereplőknek: Forgács Rózinak, Marik Irénnek és Perczel Sárinak fellépése, akiknek művészete magában véve is garantálja az általános sikert.

Az estélyre jegyek a Hegedűs és Sándor és a Méliusz könyvkereskedésekben kaphatók: 6 személyes páholy 350.000, 4 személyes páholy 250.000, I. r. ülőhely 50.000, II. rendű 40.000, III. rendű 30.000, erkély 25.000 állóhely 20.000 korona.

Ujdonságok.

A választói névjegyzékek kiigazítása. Debrecen sz. kir. város nemzeti gyűlési képviselő választói névjegyzékének kiigazítására alakított összeíró küldöttségek működésüket a városháza közgyűlési termében f. évi március hó 9. napján kezdik meg. Ezen munkát hivatalból fogatnosították, azonban választójogának igazolása végett a küldöttségek előtt bárki megjelenhet, idézésre pedig büntetés terhe mellett mindenki megjelenni és felhívásra okiratait felmutatni köteles. Az összeíró küldöttségek eljárása nyilvános. Dr. Magoss György, polgármester, központi választmányi elnök.

Szántógép bemutató. A debreceni Gazdasági Egyesület által március 3-án rendezett szántógép bemutatón a helyi és környékbeli gazdák élénk érdeklődése kísérte. Ez alkalommal 2 traktor szántott: a Fordson és a Deering petróleum traktorok. Folytatásképpen a Cormick petróleum traktor eredeti Cormick ekével folyó hó 7-én, szombaton délután 2 óráig fog bemutatni szántást végezni a Gazdasági Egyesület nyulási kísérleti telepén.

Még e hónapban megindul az autótaxi Debrecenben Hirt adtunk arról, hogy Debrecenben autótaxi forgalmat hoznak be. A tegnapi tanácsülés elhatározta, hogy 11 autót engedélyez. Őt a Bikánál, 4 a Hungáriánál és 2 a Kossuth-után áll. A tanács a budapesti díjat állapította meg, a vállalkozók 25 százaléknál többet kérnek. A közgyűlésileg a következő viudedij lesz érvényes. Az első 365 méter után 1 aranykorona minden megkezdett 187 és fél méter után 30 aranyfillér. Várakozás díja 5 perccenkint 30 aranyfillér. A csomag díja 40 aranyfillér. A napokban már két autó meg is indul.

Gazdálkodó ifjak táncvizsgálója a Royalban 7-én, szombaton, Tisztelel Schaff János táncitanító

Debrecen városa sürgeti a postapalota felépítését.

Mire jó az interpelláció?

A város közigazgatási bizottságának múlt havi ülésén dr. Fejér Ferenc interpellált a telefon mizériák tárgyában. Akkor elmondta, hogy rosszak a kapcsolósínörök, a beszélgetéseket örökös zavarok akadályozzák s ami fő, a beszélgetők alig hallják egymást. Orvoslást kért.

Akkor Puskás műszaki tanácsos kijelentette, hogy a saját hatáskörében utána néz a panasz orvoslásának. Tegnap újból ülést tartott a közigazgatási bizottság s Puskás műszaki tanácsos ezen már beszámolt az eredményről.

Előadta, hogy a telefon egész apparátusa régi. Husz év előtt Finnországban használták s akkor a debreceni előzetői gárdának még megfelelt. Ma már nagyon kopott. Az egész modern konstrukcióval kellene felszerelni. Ez azonban föltételezhető költséges lenne.

Magra is emelt a telefon központja, ahol avult helyzetre talált.

A régi készülék szűk szobába szorult, ahol az ideglómunkát túlszűkösztésben végzik a nők. Még az ablakot se nyithatják ki, mert a postapalota épület udvarán örökös a kocsijárat és a dcögös kövezetről felhangzó zaj nagyban zavarja a telefon szolgálatot.

Elmondta, hogy nem a kapcsolókban, de az egész szerkezetben van a hiba és orvoslásról csak akkor lehet szó, ha az új postapalota felépül, ahol már a stilszerűség kedvéért is új, modern telefonapparátust állítanának be.

A közigazgatási bizottság mit tehetett egyebet, tudomásul vette a felvilágosítást és a telefonmizéria bizonyítatlan időre kitölti orvoslását.

De hogy az interpellációnak valami haszna legyen és a telefonmizéria ügyében is történjék valami, elhatározta a közigazgatási bizottság, hogy megsürgeti a — postapalota építését.

Duca román külügyminiszter válaszol a magyar külügyminiszter erélyes kijelentéseire.

Bukarest, márc. 5. Orient Rádió. A szenátusban Toni Ilescu szenátor interpellációt intézett a külügyminiszterhez, aminek kijelentések tárgyában, amelyeket a magyar külügyminiszter tegnap tett a magyar nemzetgyűlésen Duca külügyminiszter az interpellációra válaszolva sajnálkozásának adott kifejezést, hogy Szeitovszky Tibor magyar külügyminiszter bizonyos állításokat hangoztatott a kisebbségek kivándorlásával kapcsolatban, amelyek nem felelnek meg a valóságnak.

Románia — mondotta Duca külügyminiszter —

ió viszonyban óhajt élni Magyarországgal, de ez a viszony nem állhat fenn, ha Budapesten a tények mindenféle célzatos értelmezése alapján azzal fenyegetődnék, hogy panasszal fordulnak a nemzetek szövetségéhez.

Egyébként a román kormányt, amely bármikor be tudja bizonyítani, hogy a romániai kisebbségek minő liberális előnében részesülnek, ilyen fenyegetések hidegen hagyják.

Halálozás. Mélyszégyes fájdalommal tudatjuk felejtethetetlen jó apánk, nagyapánk, nászunk, sógorunk, nagybátyánk s jó rokonunk **polgár Major András**, áldados életének 70-ik évében folyó hó 5-én, reggel 8 órakor rövid szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részét folyó hó 7-én, szombaton délután 2 órakor fogjuk Vulkán telep 6 számú házunktól a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Hatvan-utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Debrecen, 1925. március 5. Legyen siri alma csendes! Gyermekai: Zsuzsanna férjével Hemezi Miklóssal és gyermekeivel, András nejevel Bokor Máriaival és gyermekeivel, Erzsike férjével Bodnár Ferencsel és gyermekeivel. Nász polg. Bokor István és neje. Sógora: Katonka István családjával, Csobán Imre, Unoka öcsei: Fejes András nejevel és gyermekeivel, Fejes Miklós nejevel és gyermekeivel. Jó komái, barátai, közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Dankó temetk. vállal. rendezi.

Gyermek kezében nem való fegyver. Tavaly július havában történt Buzsákon, hogy amikor Varga István a marcali vásárra ment, kisfához átmentek játszani paitásai. Játék közben a gyermekek leszedték a falról Varga vadászfegyverét és töltést kerítvén hozzá, azt megtöltötték. Próbálgatás közben a fegyver elsült és Jáger Miklós 15 éves fiút halálra sebezte. A fiú rövid szenvedés után meghalt.

Svájci pló és pedál női szalmakalapok 80-tól 120.000 koronáig a Kalapüzemben Piac-utca 9. Bikaszálloda mellett. Átalakítás 60.000 korona.

A Debreceni Kálvinisták Templomegyesületének hitvédelmi szakosztálya március hó 6-án, délután 6 órakor rendes szakosztály-ülést tart. — Erre tisztelettel meghívjuk és szíves megjelenését kérjük, a református egyház érdeklődő férfi és nő tagjait. Hely: a Kollégium díszterme. Tárgy: Görömbey Péter nagykállói lelkes előadása a természetudomány modern kutatásai és a vallásosság.

Az erdőben felakasztotta magát egy szigorlóorvos, mert megbukott a szigorlaton. Szegedről jelentik: Samuel János szigorlóorvos a szőregi Gerliczy-uradalom erdőjében nád-íngyilkos tartalékos hadnagyként küzdött végig a világháborút. Súlyos sebesüléssel és idegbajjal tért meg a harctérről. A folytonos tanulás idegi meg jobban kimerítette. Tetőre közvetlenül az adott okot, hogy szigorlatán megbukott.

30 aranykorona templom építésre. Debrecen városa a felső-gódoi református egyház kérelmére templom építésre 30 aranykoronát adott.

A bérkocsi állás helyek aranykoronában A bérkocsi helypénzeket a tegnapi tanácsülés aranykoronában állapította meg. Az egyfogatú bérkocsi helypénze évi 25 aranykorona, a kétfogatú 40 aranykorona. A közgyűlési határozatig is szedik előre.

Spiegel Róza vizsgálati fogságban A család és kirathamítás gyanúja alatt letartóztatott Spiegel Rózát tegnap dr. Takó Ferenc vizsgálóbíró segéd vizsgálati fogságba helyezte. A megtört Spiegel Róza nem élt felelősséggel.

A hun-magyar rokonság.

Vikár Béla előadása.

A debreceni Népszéru Főiskolát Tanfolyamnak igen érdekes és értékes vendége volt tegnap este Vikár Béla a kitünő író és ugor nyelvész tartott magas színű előadást a kollégium dísztermében, igen nagy közönség előtt.

Az előadás kezdetén dr. Hankiss János egyetemi tanár üdvözölte szíves szavakkal a kiváló tudóst és fel kérte őt előadásának megtartására. Vikár Béla azzal kezdte előadását, hogy a világháború nagyon sok alkalmat nyújtott arra, hogy olyan fajrokonainkkal ismerkedjünk meg, amelyekkel soha sem érintkezhetünk volna. Bő alkalmat nyújtottak a fogolytáborok.

Vikár Béla két fogolytábor látogatott meg és pedig a Kenyérmezőt és a csehországi egeri fogolytábor. E fogolytáborokban találkozott a hunok után hazánkban élő avarok utódaival. Megállapította, hogy az egykori avar nép utóda még ma is élnek a Kaukázusban és ismerik szájhagyományaik útján, hogy őseik valamikor Magyarországon is laktak. Itt megemlítet egy Psemyl nevű kozáktisztet, aki nagyon jól érezte magát nálunk, mert mint mondta, itthon van, ősei hazájában. De egy kecskepászor is tudott arról, hogy ősei e hazában laktak.

Szólt a hun népről. A hun név nem egy nemzet nevével jelentette, hanem gyűjtő fogalom volt. Mikor Attila világhódító útjára indult, mindenféle népek csatlakoztak hozzá. Megemlíti, hogy Attila egyik felesége kínai leány volt és így kíséretében egész kínai csapat volt. Attila vezérkara török volt. Attila népei közt bizony sok avar is volt.

Szerinte az avarok utódainak tekinthetők ma Göcsej lakosai, a székelyek, palócok. A székelység nagyonyait nem szabad megvetnünk, megdönteni úgy sem tudjuk.

A székelyek között még a pogány korból igen sok virág és regös ének maradt fenn. Ilyen regös és virág énekek vannak a Tisza mentén, ahol nem garázdolkodott a török.

Előadása végeztével ember típusokat mutatott be a fogolytáborokból, jól sikerült vetített képeken. Bemutatta a Dunántúli magyar típusait is.

Vikár Béla érdekes és értékes előadását a közönség zajos ovációval jutalmazta meg.

A debreceni állami lakáshivatalnak statisztikai szempontból szükség van az elhelyezetlen igényelősultak megállapítására. E végből felhívja a hajléktalan igényelősult egyéneket, akik nem közszolgálati vagy magán alkalmazottak, hogy szíveskedjenek f. év március 14-ig bezárólag, adatok felvétele végett, az állami lakáshivatalban (Bethlen utca 3.) a 6. sz. szobában jelentkezni a hivatalos órák alatt d. e. 9 órától délután 2-ig.

A világ legfiatalabb nagymamája. Skótország egyik fiatal menyecskeje az alig 33 éves Moyes asszony azzal a rekorddal dicsekedhetik, hogy jelenleg ő a világ legfiatalabb nagymamája. Eddig az Egyesült Államok Cincinnati városának egyik asszonya tartotta a rekordot, aki éppen aznap a napon töltötte be a 34-ik évét, amikor az unokája a viágra jött. Most azonban a skót Moyes asszony ragdta el tőle a pálmát. A fiatal nagymama egy fémmunkásnak a felesége Airdric községben. Skótországban. Moyesné asszony 16 éves korában ment férjhez és leánya, aki házasságából született 15 éves korában ment férjhez. A leánya 16 esztendő és kéthónapos volt, amikor gyermeke született. Moyesné asszony pedig még a harmincharmadik évét sem töltötte be, amikor nagymama lett.

Színház.

Március 6-án: **Vörös ember**, vigjáték. D) bérlet.
Március 7-én: **Nótás kapitány** operette. Tiszviselőest Bérletszűnet.

A vörös ember, Drégely-Liptai kintő vigjáték újdonsága, mely eredeti meséjével, kacagtató helyzetcomicaival és ötleteivel páratlanul mulattató estét szerez mindenkinek még ma pénteken kerül színre a nagyserüen bevált eredeti kiosztásában.

Tiszviselő-estben, szombaton Nótás kapitány. Grete Köbor Irén, Boriska Szilágyi Marcsa. Jegyeket ajánlatos már ma megváltani

Olcso helyárrakkal vasárnap délután Postás Katicza operette, eredeti újdonság.

Vasárnap este: A cigány, Szigligeti örökbecsű népszínműve.

VIGSZINHÁZ: Három hét, Elynor Glyn világhírű regénye új feldolgozásban. Az amerikai filmgyártás remeke. Gyönyörű felvételek. A legnagyobb rendezés. Conrad Nagel és Aileen Pringle főszereplésével. Hétfőn: Garzon asszonyok, Corinne Griffith és Milton Stills főszereplésével.

APOLLO: 2 és fél órás műsorban a szezon legjobb kacagó vig-estéi: I. Az álomkörös Fix-Fox, burleszk 7 felv. II. Villanyos vőlegény, vigjáték 7 felv. Hétfőn: Az utolsó tánc, Betty Compsonnal.

URÁNIÁBAN szombaton: A bosszú előadása

METEORBAN szombaton: Egy asz szony vallomása és Az élet száműzöttjei, Natália Kovankóval a főszerepben. Csak felnőtteknek! Előadások 6 és 8 órakor.

Vetítéses előadások a tanulóifjúság részére

A debreceni áll. főreáliskola a folyó tanév végén a Bükkhegységbe egy nagyobb szabású tanulmányi kirándulást tervez. Hogy néhány szegényebb tanuló is részt vehessen a kirándulásban a tanári kar Reithoffer Rezső indítványára önként vállalkozott arra, hogy az ifjúság részére eskélyt bálont díj mellett vetítéses előadásokat rendez és ezek jóvedelméből a kirándulási alapot növeli. Az előadásoknak közelebbi céljuk az, hogy az iskolai tanulmányokat kiegészítsék és az ifjúság mozszenvedélyét kiegészítsék és enyhítsék.

Szerdán volt az első előadás, melyet Reithoffer Rezső tartott: Vulkanizmus, földrendezések címen. 50 vetített kép kíséretében. Az érdeklődés igen nagy volt. Márc. 6-án dr. Horvay Róbert tart előadást a Magas-Tátráról. 11-én és 18-án Jóvér Antal Enyi-ill. Ek-i felföldről. 13-án dr. Zalai János igazgató a görög szobrászatról. 20-án Majoros Béla a régi és a mai Rómáról. 24-én dr. Merker Márton a görög művészetéről. 27-én Baizer György magyar képzőművészeti alkotásokról. Április 1. és 3-n Reithoffer Rezső tart előadást a Délkeleti felföldről.

A mai tőzsde.

A korona 72.

Budapesti zárlat: Angol Magyar 35. Fabank 4. Hazai 113. L. v. d. bank 1470. Amerikai bank 7. Agrárbank 50. Altalános 14. M. hitel 401. Jelzálog 44. M. Hitel 401. Olasz bank 20. Leszámitoló 65 és egynegyed. O. Hitel 159. W. Bank 110. Bosnyák agrár 6. Földhitel 163. Hermes 19. Horvát szlavin 74. Ingatlan 195. Cseh bank 17600. Forgalmi 39. M. német 245. Nemzeti bank és tak. 23. Ker. 1160. Belyárosi 31. Erg. főv. 70. M. ált. 112. Mektár 180. P. Hazai 2800. I. M. bizt. 7100. Fonciera 123. M. francia 290. Jég 73. Pannónia 1525. Pátria 75. Back malom 52. Borsod miskolci 210

Legjobb, legelőcsőbb béke-ből minőségű sütemények: Sebőknel

Géphimzésben jártas urinót keresünk azonnali felvételre.

Személyes bemutatkozás: Singer Co. Varrógép R.-T., Piac utca 79. sz.

A hortobágyi legelőadó ügye az intézőbizottság elé kerül.

Szombaton veszik tárgyalás alá.

Szombaton délelőtt 10 órára hivtak össze a hortobágyi intéző bizottságot. A gazdáknak igen rossz időpont ez, mert nagyon sokan a tanyán vannak és többen még meg se kapják a hívatást.

A gazdák vezető férfiai remélik, hogy ezen az intéző bizottsági ülésen kifejezik kéri a bizottság véleményét a legelőadó ügyében. Az intézőbizottságnak — szerintük — az a hivatása, hogy a legelőadói és más közös ügyeket elintézzen.

A gazdák egyenesen lehetetlennek tartják, hogy egy számot oda-vevessenek és azt tüzzel-vassal minden számítás nélkül keresztül vigyék. A gazdák vezető emberei remélik, hogy a tanács nagy megértéssel tárgyalja a legelőadó ügyét és jó indulatát nem zárja el a gazdaközönség elől.

A magas buzaárak nem lehetnek irányadók a legelőadó kiszabásánál, hiszen itt legelőről, még pedig sovánny legelőről, nem termőföldről van szó. Eddig is helytelen volt a bpza kivétel.

Nem számítanak arra sem, hogy ezen a szájt- és körömfájástól fertőzött területen a jószág még sokkal kevesebb sullyal jön vissza, mint a milyennel kiment, kivált ha a város megkaszáltatja előle a legelőt.

A gazdaközönség azt várna, — mondja egyik gazda, — hogy a város, mely mindig megértő volt a gazdaközönséggel szemben, nem akadályt gördít baladásuk elé, hanem támogatja azt.

Az intézőbizottság szombati ülésén fogják megállapítani a Hortobágyon legelőtő lakóktól előre beszéendő bikaért is.

Concordia 44. Békéscsabai 105. I. bpesti 1885. Gizella 72. Hungária 117. Király 21. Viktória 278. Törökzentmiklósi 31. Transzdanubia 51. Aszfalt és kátrány 9. Bauxit 425. Beccsini 1025. Borsodi szén 65. Cement 775. Szászvári 266. Kohó 335. István 18. Magnesit 1725. M. aszfalt 70. Kőszén 2975. Kerámiai 60. Móri szén 20. Nagybáttonvi 86. Salgó 552. Urikányi 900. Atheneum 84. Fővárosi 35. Globus 28. Rígler 67. Stefáneum 2 és háromnegyed. Uszágüzem 3 és egynegyed. Erdői vagon 102. Kőbura 40. Csáky 75. Gazdagép 170. Fábán 606. Fegyver 750. Frankl 105. Ganz Danub 2700. Ganz vill. 1150. Gép és vasut 40. Győrffy 40. Kaszab 26. Kühne 29. Láng 91. Linták 24. Mág 16. M. acél 160. M. belga 107. Lámpa 1185. Mergel 11 és háromnegyed. Mechanikai 54. Ólom 155. Chaudoir 150. Vegyipar 18. Vagon 44. Palágyi 5. Rima 154. Roessmann 40. Schlick 40. Schuller 35. Teudloff 60. Vulkan 34. Wörner 15. Alt. fa 1200. Dunaharaszti 1250. Hazai fa 74. Honifa 7. Körösbányai 4. Kronberger 7.5. Ligum 23. Hítelfa 10. Malomsokv 11. Nemzeti fa 440. Lichtig 9. Ofa 465. Rész-bányai 62. Szlavonia 62. Nasic 1750. Viktória 15. Zabolai 13. Atlantika 22.5. Levante 152. Meffer 195. Bur 175. Miskolci 110. Városi 62. Déli 57. Nova 201. Államvasut 415. Trust 133. Beszkár 50. Délenkor 500. Horvát eukor 805. Cukoripar 2270. Georgia 302. Mezőhegyesi 126. Stummer 1826. Fruktus 4. Oceán 14. Püspöki 25. Villányi 39. Halker. 22. Izzó 915. Juszt izzó 7. Vasm. vill. 107. Alt. gáz 8. O. légszesz 565. Phöbus 80.5. Olai 70. Marosi 70. Fővárosi sör 32. Király sör 7. Pannónia 15. Baróti 7. Keglevich 9. Részvénvsör 345. Gschwindt 195. Krausz 47. Schwartzer 85. Egisz 42. Keglevich 16. Ligetszanatórium 19.5. Lukács 10. Sz. kender 430. Jaguár 5. Gvanyimósa 36. Karton 71.5. Pamut 185. Gv. textil 22. Szővő és kötő 36. Spodium 105. Danica 73. Diana 16. Keletmúrányi 44. Klein és fia 3100. Klotild 29. Székény 3. Törökzentmiklósi 37.5. Felten 1100. Kábel 3100. Gummi 280. Inter-rexim 15. Telefon 107. M. német 140. Östermelő 190. Bárdi 13. Királyautó 85. Vasut forg. 196.5. Unió színház 22. Szolnoki 3.5. Bóni 59. Brassói 295. Gv. bór 87. Korvin film 5. Papiripar 31. Hangvitar 19. Star film 54.

Zürichi zárlat: Páris 2650. London 2479. Newyork 520 és egynegyed. Brüsszel 2622 és fél. Milanó 2100. Hollandia 207.60. Berlin 123 és hétnegyed. Bécs 73.30. Szófia 380. Prága 1544. Varsó 100 és egynegyed. Budapest 72. Belgrád 835 és fél. Bukarest 257 és fél.

Vázómarhavásár. Felhajtás 813. Ökör I. rendű 13—16000. kivételesen 16500—17000. közép 7500—12500. gvenge 5500—1000. bika jobb 11—14000. kivételesen 14500—15000. közép és gvenge 6500—10500. kivételesen 4—8000. tehén jobb

11—14500. kivételesen 15—15500. gvenge 5150—10500. kicsontozni való 3—5500. növ. marha 5500—11000.

Ferencvárosi sertés: Felhajtás 1500. Arak: könnyű 18—19500. közép 10500—21500. nehéz 21500—22500. A vásár élénk volt.

Terménytőzsde zárlat: A mai terménytőzsden az irányzat az amerikai határidős piacok irányzatának, valamint a kedvezőbb időjárási hírek hatása alatt rendkívül lánvha volt. A buza 1 aranykoronás árvesztéséget szenvedett. Vég-eredményben a buza 17500. a rozs 5000 koronával lett olcsóbb. A többi cikke is olcsóbbodtak. A budapesti piac márdig sem vette át az amerikai piacok szilárdaságát és ma ez még jobban érvényesült.

Hivatalos árak: 76 kilósi tiszavidéki 557 és fél 560. egvéb 555—557 és fél. 77 kilós tiszavidéki 560—562 és fél. 560. egvéb 557 és fél. 560. 78 kilós tiszavidéki 562 és fél. 565. egvéb 560—562 és fél. rozs 455—457 és fél. tak. árna 380—400 sörára 460—480. köles 270—280. zab 420—430. tengeri 255—260. korpá 222 és fél 225.

Fővárosi malmok lisztárai: Dupla 0-as 9.75 0-as 9.65. 2-es 9.05. 6-os 7.55.

Népszövetési kölcsön 65,000. Nemzeti baleset 200.

Borpiac: A zonyhulás az utóbbi héten folytatódott. A zonyban kicsinybeni eladásnál a termelők magasabb árakat értek el. A nagykerkedelem forgalma üzletellen. Egy 1000 hektoliteres tételt 7000 koronás áron adtak el Hevesből. A Tokaihegvalián a lengyel kivitelre a kínálat teljesen megszűnt. A szőlőmunkák a nyitással mindenütt megkezdődtek. A metszés csak ott történik, ahol az alacsony napiberek mellett dolgoztatnak. Kicsinybeni árak termelőnél: balatoni viláos 13. szekszárdi 12. duna-entelei 12—14 (13 fokos bor 16) siklósi 14—15000 korona ab termelői pince.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizafolyamokról: Angol font 344000—347100. cseh korona 2126—2146. dinár 1143—1165. dollár 5 dollárosnál felfelé 71910—72540. kisebb 71810—72540. francia frank 3691—3715. hollandi forint 28580—28856. lei 358—360. leva 516—524. lira 2915—2933. márká 17015—17179. osztrák shilling 102.00—102.60. dán korona 12740—12880. sváici frank 13815—13969. belga frank 3616—3648. norvég korona 10826—10992. svéd korona 19265—19433. lengyel zloty 13815—13969. Amsterdam 28880—29056. Bergrád 1163—1171. Berlin 17215—17319. Bukarest 358—360. Brüsszel 3646—3662. Kopenhága 12940—13020. Osló 11026—11092. London 345000—347000. Milano 2915—2933. Newyork 72360—72790. Páris 3691—3715. Prága 2146—2158. Szófia 521—525. Stockholm 19515—19633. Varsó 13915—13999. Bécs 102.00—102.60. Zürich 13909—13999.

Nyilttér.

ÉRTESETÉS!

Gombos Miklós pénzzszedő cégünk-től megvált és így semmiféle pénz-felvetelére megbízása nincs és érte semminemű felelősséget nem vállalunk.

BALOGH DAVID,

Fakereskedelmi részv.-társaság.

Mit hirdet ma az ingóságközvetítő?

Hatvan u. 1., ref. püspöki bérpalota az udvarban.

Telefon 11-99.

Telefon 11-99.

Megezdődött a nagyvadásu tavaszi vásár.

Az Ingóságközvetítő nagyvadásu tavaszi vására már megkezdődött. A nagyérdeklődésre tekintettel azonban március 10-ikéig elfogadjung eladásra mindenféle tárgyat éppon ugy. mint a vagonmentő-vásárok. Ha tehát valami felesleges tárgya van, küldje be mielőbb az Ingóságközvetítőbe. Tekintse meg kiállításunkat mindenki. Látványosságnak is páratlan!

Páratlan alkalmi vételek: csodaszép antik vitrin, nagy választék gyönyörű tájképipákban, ébrésztő, asztali, íróasztali, ingaórákban, antik órákban, természettudományi, logi és szépirodalmi könyvek, kávéházi és cukrászai márvány lapos asztalok, valódi zsolnai vázák, csodaszép gobelin és mezőkövesdi terítők, díszasztalok, hálószobába való madonna képek, művészi festmények, vajdadotok, alabárdok és mindenféle dísztárgyak, bér és bársonykötésű zsoltárok, ajándéktárgyaknak alkalmas kávék, likőrös szervizek, hegedűk, cimbalmok, kottatartók, gyönyörű virágtartóvázák, virágállványok férfi és női ruhák, felöltők, cipők, csizmák, szabó és cipész szabásasztalok, stéláziák, ebédő és konyhasztalok, tükrök, fényképezőgépek, villanylámpák, csillárak, gyermekjátékok, duplaerős, eltörhetetlen valódi zsolnai tányérok, ruha, haj, fémvázós és sűrű kefék, mosdók teljesen felszerelt ablaktokok, fürdőkáda, szobazőfűrdők, gyermekágyak, régi természettudományi és más tudományos könyvek a legelőcsöbbsben kaphatók az Ingóságközvetítőnél.

Keresünk megvételre: hegedűket, tenorszaketteket, íróasztalkészleteket, teljes iroda, üzlet és lakásberendezéseket, mérleget, nyerveket, zvrmkocsiakat, régi poharakat, órákat, porcellánokat, vitreumokat, hörgardniturákat és mindenféle ingóságokat.

Részletfizetésre is adunk: mindenféle vásznakat, paplanokat, ág és asztalterítő garnitúrákat, függönyöket, fálhálókat, zsvnyörű szalonarnitúrákat, órákat, asztalszőrokat, székeket, asztalokat, ágvakat, hencsereket, diványokat, Schöber-ágvakat, képeket, szobrokat és mindenféle ingóságokat. Jól ismerje meg, ha bármit venni, vagy eladni akar: Mindenek előtt járjon el az Ingóságközvetítőbe. Mindent egy helyen beszerezhet és milliókat takaríthat meg, ha itt vásárol!

Nagy szenzáció

6 drb. levelezőlap, egy művészi fényképnagyítással együtt 100 ezer korona. TAKÁCS műtermében, Osapó-utca 10. szám.

HARISNYÁK

elszakíthatatlanok!

Mindenütt kapható.

Debrecen egyedüli altruisztikus alapon álló **KANSz temetkezési vállalata** üzlethelyiségét **Hatvan-utca 15. szám** alá helyezte át, hol a gyászoló közönségnek rendelkezésére áll. Egyszerű és díszes temetések. — Olcsó árak!

